

ROZPIERAĆ SIĘ (12) *vb impf*

roz- (7), rof- (5).

się (8), sie (4).

o oraz a jasne, e pochylone.

inf rozpiérać się (4). ◊ *praes 3 pl* rozpiérają się (1). ◊ *praet 3 sg m* rozpiérął się (1). ◊ *con 1 pl m* pers byśmy się rozpiérali (1). ◊ *part praes act* rozpiérając się (5).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w s.v. rozeprzeć.

Spierać się, kłócić się; polemizować; conflagere, contendere, contentionem a. controversiam a. litem habere, decernere, decertare, dimicare, disceptare, litigare; controversia [alicui] est Cn (12) :

rozpierać się z kim (7): Trudno się z takimi rozpierać/ którzy mówić y słuchać niechcą/ prawdy która w o czy [!] kole. *CzechEp* 326, 90, 326; Gdy się Michał Archanioł z dyabłem rozpierał/ rozmawiając o ciele Moyżeszowym: nieśmiał przeciw niemu podnieść łądu bluźnierckiego: ale rzekł [...] *WujNT Iudae* 9. *Cf rozpierać się z kim o co; z kim o czym.*

rozpierać się z kim o co (2): tedyby nie tylko o własne jego wyrozumienie z nami się pierwej powinien był rozpierać/ w duchu cichości *CzechEp* 91, 326.

rozpierać się z kim o czym (1): Piszac to o Michale ś. iż on rozpierając się o ciele Moizeszowym z łzatanem/ nie śmiał/ przeciw niemu/ podnieść łądu bluźnierckiego *CzechEp* 99.

a. Być w konflikcie prawnym, procesować się (5) :

rozpierać się o co (1): Gdy się strony o wielkie summy rozpierają/ Sędziowie się z powagą swą rozpościerają *KlonWor* 14.

rozpierać się czym (1): *Controuerfiae* przedtym pifywano prawie rozpierając sie racyami, argumentami, y replikując *SarnStat* 1299.

rozpierać się de aliqua re (1): aby snadź przed czasem *de principali* rozpierając sie, z defeniami swemi sie nie odkrywali. *SarnStat* 1299.

Fraza: »strony się rozpierają; rozpierać się z przeciwną stroną« (1;2): A tak ielli który Prokurator niedbalością albo złością nie rozpierając sie z przeciwną stroną [*non controvertendo cum adversario JanStat* 519] dopuściłby stronę swą zdac/ [...] *SarnStat* 571 [*idem*] 788; *KlonWor* 14; [Tenże Alexander pochlebniká iednego dworskiego/ który miłsterstwem złośliwego pochlebstwa/ w sprawách gdi sie strony rozpierać miały/ od obudwu więc stron pieniądze brał/ dymem vduślił. *LorichKosz* 52, 69 (*Linde s.v. rozeprzeć*)].

[*Zwrot: »miedzy sobą się rozpierać«*: Spor puzzczamy do prawá/ do ładow/ gdzie się strony miedzy sobą rozpierają *LorichKosz* 69 (*Linde s.v. rozeprzeć*).]

Formacje współrdzenne cf 2. PRZEĆ.

Cf ROZPIERANIE SIĘ, ROZPIRANIE